

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfik
Departement for Fiskeri og Fangst
Mail: apn@nanog.gl

5. juli 2024

Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanut Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip tusarniutigineqarnera pillugu

Aalisarnermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfip, Inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aallarteqqinnissamut tapiiffigineqartarnerat pillugu inatsisartut inatsisaata allanngortinnera pillugu Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuut, juunip arfinernanni 2024 tusarniutigalugu nassiuuppa, tusarniaanermullu killiliunneqarluni juulip tallimaat 2024.

Sulisitsisuniit imatut oqaaseqaateqarpugut.

Nálinginnaasumik oqaaseqaatit

Inatsimmut allanngutissatut siunnersuummi siunertaavoq inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut taavalu inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut ajornannginnerusumik aningaasatigut ikiorserneqarsinnaalersinnissaat. Tassugalu tunngavilersuutigineqarluni inatsit 2004-milli allanngortinneqarsimannngimmat, taavalu taamanikkorniit unammillernartut soorlu silap allanngoriartorneranik tunngaveqartut atugarineqarlersimammata. Siunertaq paasinarluarpoq pisariaqarluni. Saniatigut allaffisornermi suleriuseq ajornannginnerulersinniarneqarpoq taassuma aaqqissuussinerup ulluinnarni sularinerani.

Aaqqissuussinerup periarfissanik amerlanernik periarfissiinissa aamma aningaasaliinerunissamik oqariartuteqarpoq. Sulisitsisuniilli apeqqutigerusupparput sooq taama aningaasaliinermiit, pitsaanerunnginnersoq inuussutissarsiutit siuarsarneqarnerannut aningaasaliigaanni, uanilu taaneqarsinnaalluni angallannikkut atortulersuinikkullu aningaasaliinerit takornariaqarneq ineriartorfissatut tikkuarneqarnera. Taamaalillunimi inuussutissarsiutigalugu aalisartut, inuussutissarsiutigalugu piniartut taavalu inuussutissarsiutigalugulu nunalerinermik ingerlataqartut aningaasarsiorsinnaanerat siamasinnerulersinneqarsinnaammat pitsaanerulersillugulu. Anguniagaasariaqarluarpoq taakkununnga aningaasarsiorsinnaaneq pitsangorsartariaqartoq taarsiinginnartarnermiik.

Inatsisissami immikkoortunut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

Pineqartumut §1 imm. 1, 2) inuussutissarsiummut tunngasut tamarneri. Sut uppernarsaataassasut piumasaqataava? Soorlu Politiinut nalunaartoqarsimassua? Imalunniit suna eqqarsaataava, tassami allaqqasoqanngimmami. Takuuk aamma pineqartumut §2 imm. 1. oqaaseqaatit.

Pineqartumut §1 imm. 1, 3) atortut nungullarneri, Aaliangersangaq nutajuvoq massakkumut atuuttuminngaanniit. Nálinginnaasumik ukiumoortumik nalunaarusiornermi atortut nungullariartorneri nalikilliliinermi ilaatinneqartarput taamaammat uani ilaatinneqarneri paassiuminaappoq, marloriaammillu ikiusoqarsinnaalluni taamaasilluni akleraernermermi ilanngaatitut taava tapiinermiit pissalluni. Qanoq atortut nungullariartorneri pillugu oqaasertaliunneqarpat – kinaassusersiunngitsumik isigalugit? Suut tapiiffigineqarnissamut piumasaqataappat? Sooq taanna ilaasariaqarpa?

Pineqartumut §2 imm. 1 "...ilaasut pisut matussusereerneqarsimassanngitsut imaluunniit nammineerluni pisortalluunniit sillimmasiinerinit matussuserneqarsinnaanngitsut."

Uanilu apeqqut una takkuppoq, sunaana naliginnaasumik sillimmaserneqarsinnaanngitsoq? Tamannami siunnersummi imaluunniit nassuaatitaanni takuneqarsinnaanngilaq. Suna atorfissaqartinneqarpa, sunaana taava suut matussusereerneqarsimassanngitsut imaluunniit nammineerluni pisortalluunniit sillimmasiineriit matussuserneqarsinnaanngitsut, taamaasilluni aallarteqqinnissamut tapiiffigineqarsinnaanerup annertusinissaanut?

Nassuaatinut naliginnaasunut oqaaseqaatit

Uunga 2.1 Aallarteqqinnissamut tapiissutinissamut periarfissap ajornannginnerulernera. Immikkoortut pingajuannut. Kinaassusersiunngitsumik suut naliliinissamut tunngavigineqassappat?

Uunga 2.3 Aallarteqqinnissamut tapiiffigitissinnaaneq 25.000 kr.-niit 50.000 kr.-nut qaffanneqarpoq. Immikkoortumi tullermi takuneqarsinnaavoq Naalakkersuisut 50.000 kr. sinnerlugit tapiisinjaasut. Suut tunngaviussappat 50.000 kr. sinnerlugit tapiiniaraanni. Uani ersarissunik kinaassusersiunngitsunik piumasaqaateqartariaqarpoq oqaasertaliussat ersarluttut taarserlugit.

--- O ---

Høring vedrørende ændring af Landstingslov om genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssige landbrug

Departement for Fiskeri og Fangst har den 6. juni 2024 sendt forslag til ændring af Landstingslov om genetableringsstøtte til erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssige landbrug i høring, med frist til den 5. juli 2024.

Grønlands Erhverv har følgende kommentarer.

Generelle bemærkninger

Formålet med forslag til ændring af loven er at gøre det lettere at få adgang til økonomisk hjælp til erhvervsfiskere, Erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssige landbrug. Baggrunden er, at loven ikke har været ændret siden 2004, og siden dengang er der kommet udfordringer som er betinget af klimaforandringer. Formålet er forståeligt og relevant iht. formålet med loven. Desuden søger man i forslaget at gøre det enklere for administrationen at arbejde med ordningen.

Der forventes også at der indføres flere muligheder for at få støtte, hvilket betyder, at bevillingen på specifikt på ordningen øges. Grønlands Erhverv vil dog spørge til, om hvorvidt det ikke er bedre at anvende midler til Erhvervsfremme, herunder til understøtter potentialer der er ved øget turisme, som forventes at komme ifm. det nye infrastruktur investeringer. Derved kan erhvervsfiskere, erhvervsfangere og udøvere af erhvervsmæssige landbrug kunne brede deres aktiviteter, med mulighed for at få bredere og stærkere og mindre sårbart forretningsgrundlag. Det bør være et mål at øge indtjeningsmuligheder for berørte parter end bare udbetale erstatning.

Kommentar til enkelte dele af lovforslaget

Ad. §1 stk. 1 2) bortkomst af erhvervsrelateret udstyr,

Hvad er kravene til dokumentation af kravet? Skal den have været politianmeldt, eller hvad er der af tanker. Der står nemlig ikke nogen om det. Se evt. kommentar til Ad. §2 stk. 1.

Ad. §1 stk. 1 3) slitage af materiel,

Dette er ny bestemmelse iht. tidligere. Normal afskrives forbrug af materialer via årsrapportering, så hvorfor er slitage af materiel til erhvervsudøvelse medtaget. Det er uforståeligt at den er med her, kan virke som dobbeltstøtte til erhvervsdrivende via skattefradrag og via støtte. Hvordan er slitage af materiel defineret - objektive? Hvad for nogen krav skal opfyldes for at få støtte? Hvorfor skal den overhovedet være med?

Ad. §2 stk. 1 "ikke i forvejen er dækket, eller mulig at dække, af privat eller offentlig forsikring"

Spørgsmålet er, hvad kan ikke dækkes af almindelige forsikringer? Der er ikke redegjort for dette i forslaget eller i bemærkninger. Hvad er behovet og hvad er der af mangler i det private eller i det offentlige forsikringer, som betyder at genetableringsstøtte søges udvidet?

Kommentar til almindelige bemærkninger

Til 2.1 lettere adgang til genetableringsstøtte, tredje afsnit, "*at den pågældende aktør ikke har tilstrækkelig økonomi til at betale for en forsikring*". Hvad er objektive vurderingsgrundlag?

Til 2.3 Genetableringsstøtten hæves fra 25.000 kr. til 50.000 kr. Der står i afsnit 2, at Naalakkersuisut har fortsat mulighed for at udbetale et større beløb end 50.000 kr. Hvad skal der til for at udbetale mere end 50.000 kr.? Det bør være klare og objektive krav i stedet for den løse formulering.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga | Med venlig hilsen

Bent Sørensen | Grønlands Erhverv